

L'etimologia deixa anar un fil i els astres s'hi agafen

Després de tants dies de virtualitat, de vida a distància, les primeres sortides al carrer estan sent rellevants. I les primeres trobades amb amistats, familiars, repressencialitzar les nostres relacions personals, encara més.

Personalment, tenia moltes ganes de reenganxar-me veient exposicions d'art. Direu que perquè és la meva feina, i de fet, és perquè l'art té molt a dir, i a dir-me. L'entrada a les galeries sempre és gratuïta, en canvi per entrar a les institucions, es necessita comprar un tiquet. Només se'n lliura qui són això, allò o allò altra. Malauradament jo no sóc ni això, ni allò, ni allò altra, sóc altres i he de pagar. Potser és per això que he començat pels espais on ara s'hi pot entrar gratuïtament; o bé feia temps que no visitava.

La primera, al parc Güell. Qui no aprofiti ara per anar-hi, malament. A més de natura gairebé boscosa, de vistes i de gairebé ningú, és tot un exercici per a deixar volar la imaginació i que convida a tantes interpretacions, lectures, visions, que em fa creure que quan parlem de llibertat, es podria tractar d'alguna cosa semblant a aquesta experiència.

La segona, al Museu d'Arqueologia de Catalunya. Em cridava l'atenció l'exposició temporal "Art Primer. Artistes de la prehistòria". Perquè, què fa que hi hagi coses que considerem que són art i a qui les fa, com a artistes? És una pregunta que sempre torna a les meves reflexions quan veig exposicions, però també quan miro i observo tot el que m'envolta. I certament, us la recomano.

Trobar companyia per a una activitat com aquesta, podria semblar-vos difícil; doncs jo vaig trobarne d'excepció: la Marta Darder, va convertir una exposició que pensava que seria introspectiva en un viatge apassionant a un món obert. Veureu per què.

La Marta Darder, a més de ser una gran artista/activista/artivista, indisciplinar/disciplinada, com haureu vist a l'exposició La Pell dels Astres, és doctora en Filologia Clàssica i la seva tesi doctoral* és un extens estudi dels noms, i a partir dels noms, dels cavalls que participaven en les curses en els cirks romans. Ara la tinc al costat per llegir-la.

Acció 'On the rocks' amb Marta Darder i Adriana Valle amb l'acompanyament de Míriam Fèlix (cello) i Anna Subirana (veu).

I la Marta, una vegada vam veure la temporal, va arrossegar-nos cap al majestuós Mosaic Circenc de Barcino. Amb una naturalitat sorprenent, de visita random vam passar a ser públic expectant davant la classe magistral de la gran mestra. La cadència, la recitació i el profund coneixement de la matèria se'ns va endur en el seu viatge. El vehicle que ens transportava era la llengua, el llatí, que la Marta el recita i l'utilitza per a la seva poesia! Història, simbologia, etimologia, ficció, fantasia. Un viatge al passat, al present, i al temps que queda entremig. Que suggereix preguntes, a vegades amb respostes a vegades amb formulacions especulatives i, gairebé sempre, més preguntes. Va ser fantàstic. Com criatures, pitjàvem el botó que activa l'audiovisual perquè la Marta seguis parlant i allò no acabés. I poder seguir imaginant i escoltant el que la Marta anava recitant sobre els aurigues, els funales i els in naufragium, els dofins que marquen les voltes que queden per córrer...i nosaltres seguíem allà on això succeïa. Fa enveja, oi?

Aquesta passió, i coneixement, que ens transmetia la Marta mentre parlava de cavalls i egües guanyadores de curses, és amb la que viu cadascuna de les coses que ella fa, de fet amb la vida.

I, ja que sou a La Casa Elizalde, deixeu-vos arrossegar per '**La pell dels astres**' i viviu una immersió total, perquè ella és aquí en cadascuna de les obres, ja siguin les poesies, les pintures, les instal·lacions, els vídeos. I encara que no sentiu la seva veu, ni com les explica ni què n'explica de cadascuna, les obres parlen. I són elles les que conviden a moure't i a avançar pel sender del bosc que com passa als de fora, reclama una mirada atenta i ànim assossegat perquè res no passi per alt i tot es mostri.

'La pell dels astres' és un nou viatge de la Marta Darder, i per aquest ha coincidit amb l'Adriana Valle Vivas. Diu la Marta que ha estat una complicitat silenciosa, d'aquelles que no fan falta les paraules i en què la concordança sorgeix espontàniament.

I es nota, la relació entre les obres de les artistes és també així. Sembla que parlen entre elles i a la vegada que les unes parlen de les altres. Diria que s'han endinsat al bosc per entrades diferents, que s'han trobat mirant una mateixa cosa i aquesta coincidència les ha fet somriure, han continuat cadascuna el seu camí, i han tornat a coincidir uns quants arbres més enllà, després del riu i han tornat a convergir en les mirades, cadascuna des d'on és, i en la complicitat d'un espai i un temps compartit. Per exemple, Rosada i Bosc de pedres. Ja em direu.

Personalment, el recorregut per La pell dels astres, m'evoca els diàlegs socràtics. A poc a poc i pas a pas, pregunta a pregunta es va construint el diàleg, una conversa que inconscientment ens porta a algun lloc, i que pel camí i sense saber-ho el que hem fet és conèixer més. De què o de qui, és una qüestió personal i individual. El que si que és col·lectiu, és el camí que ens ha portat fins aquí.

Però per a la Marta és un fil. I per això va deixant fils pel camí, inclús els vesteix, i com va fer l'Ariadna mitològica, et convida a seguir-lo, a afegir-t'hi, a continuar i avançar. Si tens curiositat, pots seguir i qui sap on et pot portar, és qüestió d'atrevir-se, un camí per descobrir, un bosc per explorar o una cultura per comprendre i fer-nos comprendre qui som i qui podem ser.

Natalia Foguet Plaza - nataliafoguet@nuskito.com

*Marta Darder Lissón, *De nominibus equorum circensium. Pars Occidentis*, Reial Acadèmia de Bones Lletres, 1996, Barcelona.